

Platform Onderwijs2032: een reactie van Levende Talen

Voor Levende Talen zijn de volgende zaken essentieel in het advies van het Platform Onderwijs2032 (zie <www.onsonderwijs2032.nl>):

- Nederlands lijkt gespaard te worden in primair onderwijs (po) en voortgezet onderwijs (vo).
- Engels zou vanaf groep 1 verplicht onderdeel worden van het leerplan po (en vo).
- Alle andere talen worden keuzevakken in het vo.

Het hoofdbestuur van Levende Talen is gerustgesteld met de uitspraak in het rapport dat (de Nederlandse) taal in het po een apart vak zou moeten blijven en in het vo een kernvak. De opeenvolgende fasen van verwerving zijn vastgelegd en te peilen volgens de referentieniveaus van Meijerink. De veranderende rol van het schoolvak Nederlands verdient in de toekomst extra aandacht: van moedertaal naar (vaak) tweede taal, en de consequenties daarvan.

Engels lijkt in het rapport een bijna gelijkwaardige positie te krijgen als Nederlands. Maar het is een vreemde taal. Onderzoeken naar de invoering van vroegtijdig Engels blijken geen eenduidig beeld te geven van de meeropbrengst bij zeer vroege starters. Wij zijn dan ook benieuwd naar overtuigende argumenten voor deze keuze.

Levende Talen wil wel pleiten voor het markeren van de niveaus bij het leerproces Engels. Net als bij Nederlands zal er aan het einde van de basisschool een gemarkeerd niveau moeten zijn behaald, uitgedrukt in een niveau van het Europees Referentiekader. Dit zal de overgang naar het voortgezet onderwijs efficiënter maken en leermiddelenauteurs houvast bieden. Levende Talen pleit ervoor om in het leerplan vast te leggen welk niveau voor elk van de vaardigheden behaald moet worden.

Levende Talen is bezorgd over het feit dat al jaren bekend is dat het verplichte

onderwijs in het Engels in groep 7 en 8 geen gelijkwaardige resultaten oplevert; OCW heeft dit probleem tot nu toe niet echt aangepakt, in tegendeel, het ministerie heeft het gecompliceerd door vanaf groep 1 en groep 4 Engels toe te staan. Hoe denkt men de leerkrachten voldoende Engels te leren om deze lessen te geven en hoe denkt men aan randvoorwaarden te voldoen? Kortom, het is een ambitieus plan, waarvoor geen argumentatie is gegeven.

Levende Talen is verontrust over het advies ten aanzien van de andere vreemde talen: in het advies van het Platform wordt niet gewezen op Europese afspraken over twee talen in het voortgezet onderwijs ('moedertaal + 2', afgesproken in het Verdrag van Lissabon). Het hoofdbestuur van Levende Talen vreest dat met het verdwijnen van een verplichte tweede vreemde taal ook het aanleren van interculturele competenties verloren zal gaan – vaardigheden die van groot belang zijn bij internationale contacten, ook handelscontacten die belangrijk zijn voor ons land. Het rapport noemt wel het belang van (het aanleren van) interculturele vaardigheden, maar geeft niet aan hoe die verworven kunnen worden als onderwijs in een tweede vreemde taal niet meer verplicht is.

Het plan zegt wel dat het leren van een taal waardevol kan zijn, maar spreekt niet over de varianten elementair. Over de zogenaamde kleine talen (Russisch, Arabisch, Italiaans, Turks et cetera) spreekt het plan al helemaal niet. En wat wordt in 2032 de positie van Fries en Nederlandse Gebarentaal?

Ten slotte, Levende Talen constateert dat doordat het mbo geen specifieke taaleisen meer stelt, Frans, Spaans en Duits uit het programma van het vmbo verdwijnen. Dreigt nu hetzelfde te gaan gebeuren in havo en vwo door de plannen van het Platform Onderwijs2032? ■

Judith Richters, voorzitter Levende Talen